

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 2.81 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-464 IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835
33 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-465**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. birželio 23 d. sprendimo Nr. SV-S-135 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.2 ir 1.3 papunkčius, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

Nepritarti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.81 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-464 ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-465 (toliau kartu – Įstatymų projektai) dėl šių priežasčių:

1. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 2.87 straipsnyje įtvirtintos fiduciarinės juridinio asmens valdymo organo narių pareigos ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo (toliau – ABĮ) 19 straipsnio 9 dalis numato, jog kiekvienas kandidatas į bendrovės vadovo pareigas, valdybos ir stebėtojų tarybos narius privalo pranešti jį renkančiam organui, kur ir kokias pareigas jis eina, kaip jo kita veikla yra susijusi su bendrove ir su bendrove susijusiais kitais juridiniais asmenimis, todėl akcininkui savavališkai, nepaisant ABĮ 19 straipsnio 9 dalies ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių bendrovės valdymą, nuostatų, paskyrus valdybos narį jam apie tai nežinant, yra pažeidžiamos šio asmens teisės. Toks kolegialių organų narių delegavimo teisinis reguliavimas yra pagrįstas civilinėje teisėje galiojančiu neleistinumų piktnaudžiauti teise principu, kuris reiškia, kad civilinės teisės negali būti įgyvendinamos tokiu būdu ir priemonėmis, kurios be teisinio pagrindo pažeidžia ar varžo kitų asmenų teises (CK 1.137 straipsnio 3 dalis). Piktnaudžiavimas teise identifikuojamas, kai asmuo atlieka veiksmus įgyvendindamas jam suteiktą teisę, tačiau atlieka šiuos veiksmus neleistinais, viršydamas jam suteiktas teisės įgyvendinimo ribas ir pažeisdamas kitų asmenų saugomas teises. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Įstatymų projektuose siūlomas įtvirtinti valdymo organo nario (valdybos nario) rašytinis sutikimas vertintinas kaip perteklinis.

2. Kiekviena bendrovė privalo turėti vienasmenį valdymo organą – bendrovės vadovą, kuris yra atsakingas už bendrovės dokumentų ir duomenų pateikimą Juridinių asmenų registro tvarkytojui, įskaitant ir duomenis apie juridinio asmens valdymo organų narius ir valdybos narių išrinkimo bei įgaliojimų pabaigos datas (CK 2.66 straipsnio 1 dalies 6 punktas, CK 2.67 straipsnis, ABĮ 12 straipsnio 1 dalies 2 punktas, ABĮ 19 straipsnio 1 dalis, ABĮ 37 straipsnio 12 dalies 10 punktas). Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad

„juridinio asmens akcininkas, kuris vienas valdo įmonę, turi visišką diskreciją valdybos nariais skirti fizinius asmenis be jų žinios“, tačiau nepaisant to, kiek bendrovėje yra akcininkų, bendrovės vadovas, kaip vienasmenis bendrovės valdymo organas, privalo veikti bendrovės ir jos akcininkų naudai, laikytis įstatymų bei kitų teisės aktų ir vadovautis bendrovės įstatais, priešingu atveju bendrovės vadovas, nevykdantis ar netinkamai vykdančias savo pareigas, privalo atlyginti žalą juridiniam asmeniui (CK 2.87 straipsnis, ABĮ 19 straipsnio 8 dalis). Kartu pažymėtina, kad bendrovės vadovui už neteisingų dokumentų ir duomenų teikimą Juridinių asmenų registro tvarkytojui gali būti skiriama bauda iki vieno tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų (Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 223 straipsnio 1 dalis).

3. Bendrovės vadovas administruodamas Juridinių asmenų registre privalomus pateikti duomenis ne tik turėtų nurodyti bendrovės valdymo organo nario vardą, pavardę, asmens kodą ir gyvenamąją vietą (CK 2.66 straipsnio 1 dalies 6 punktas), bet ir pateikti Įstatymų projektuose siūlomą rašytinį valdymo organo nario (valdybos nario) sutikimą, tačiau tam būtų reikalingi pakeitimai Juridinių asmenų registro informacinėse sistemose, todėl Įstatymų projektų siūlymas vertintinas kaip didinantis administracinę naštą bendrovėms ir kartu sukuriantis papildomus kaštus keičiant skaitmenines bendrovių duomenų teikimo procedūras.

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Ekonomikos ir inovacijų
viceministrė

Eglė Markevičiūtė

2021 09 15